

SLOVENSKI NAROD

Izbaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrtst. à Din 2.- do 100 vrtst à Din 2.50. od 100 do 300 vrtst à Din 3.- večji inserati petit vrtst. à Din 4.- Popust po dogovoru, inseratni lavec posebej. — »Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.- za inozemstvo Din 25.- Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/1. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 66. podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.

Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Andrej Mali je končal na vešalih

Krvnik Hart in njegov pomočnik — Zadnji Andrejevi trenutki v jetniški celici — Slovo od Golma jerjeve — Zadnje Andrejeve besede

Novo mesto, 11. aprila. Češnje cveto okrog Novega mesta in vseposod je pomlad. Na kolodvoru izstodi skupina orožnikov, a v mestu ni več senzacija niti izvršile smrtné kazni — tak je njegov uradni naziv — Dragutin Hart, ker ga že vsi pozajmo. V prijazni po dolenski domači gostilni na Ljubljanski cesti sede možkarji pri treh mizah in kramljajo o tem in onem s prijaznim tujem Dragutinom Hartom. Meščanom pripoveduje zgodbice iz svoje težke službe in tudi zgodbe svojega življenja.

Krvnik Hart je rojen čeh

Rojen je čeh, bil je čevir, kar je prisel 1. 1902. v Sarajevo. Še prav znatno se mu v hrvatski izgovorjavi pozna rodni češki napev. Težka roka mu leži na črni aktovki in sem in tja se ozre v polno časo zlatega dolenčka. Ceprav je star že 55 let, ima še goste lase, še vse črne, kakor vran, črne so obrvi nad globokimi črni očmi in črni živahnimi brki med privihanim češkim nosom in debetimi ustnicami. Ves temen je v obraz. Crno oblike pozivlja preprosta krvata v rdeči, modri in beli barvi, na prsh mu pa na zlatobarvni verižici bingla okrogel medaljon. Tam ima najbrž sliko svojih petih otrok, ki jim je največja zabava gramofon. Nad njim visi njegova melona, da bi ga slovec po zunanjosti imel natanko za to, kar je bil, za pravega češvirskoga mojstra. Že leta 1923 je pustil svojo obrt, ker je postal pomočnik svojega prednika v službi — Mausnerja. Šestinsedetdesetkrat je že opravil svojo službo in davi je napisal sedemdesetdeset ime: Andrej Mali.

Pomočnikovo ime naj ostane tajno

Iz Sarajeva se je pripeljal, kamor je pravkar prišel s svojega službenega pota, ko je opravil v Beogradu z atentatorji. Povsod so ga novinarji fotografirali od vseh strani in mu pozneje svoje posnetke poslali za spomin. Prav dobro sta zadeta Caruga in Pribič Veliki na vešalih. Zadovoljen hvali naše kraje, češ, da so najcenejši v vsej državi in da je sijajno vino. Ali zagrebški novinarji so bili pred leti najbolj predzni, ko so vdrli v njegovo skrito stanovanje, kjer je bival kot skromen trgovec, in so mu v njegovi odstotnosti odnesli celo neko proščo z opisovnjem njegove življenske poti vred. Istočasno opozarja, naj javnost ne izve za ime njegovega pomočnika, ker je še mlad in ne ve, kam so bo obrnil. Sibek, mlad plavolov fant je ta dečko s črnim metuljkom pod vratom in sivo sportno čepico na glavi. Koketen robček mu gleda iz žepka na prsh in mladi Slavonec bistro opazuje smehljajoče se natakanico.

Mojster se čudi malemu računu za take dobre ter se zgodaj poslovci od svojih najnovejših znancev, ki ga vsi smatrajo za v srcu dobrega človeka z neusmiljeno in kruto težko službo. Lahko se prikoni skoraj žalostni mož, brhka natakanica Mimi se mu sladko klanja: »Na svinje!«

Fotografija za spomin

Celica Andreja Malija v prvem nadstropju je ves čas polna gostov. Poleg paznikov in orožnikov so pri njem bili svak, brat Marije Golmajerjeve, prišla sta pa tudi nekaj in nečakinj. Popoloma mirem je Andrej ter večkrat poseže po kozarcu z vinom in nese v usta koščke piškotov, ki so mu jih prinesli sorodniki. Povedali so mu, da je tudi mati hotela priti k njemu, pa so jo pregovorili. Andrej bi rad nekaj pustil za spomin svojim sorodnikom in popoldne je prosil za fotografijo.

Kmalu je prišel fotograf Dolenc in ko je orožnik Andreja spremjal na dvorišče k fotografu, mu je obsojenec dejal: »Nesrečen sem, a noben ne bo stal, saj vsakdo mora umriti!«

Tudi državni tožilec ga je prišel obiskati in ga v prvačil zaradi drugih očitanin dveh zločinov, vendar je Andrej odločno zanikal tudi najmanjšo udeležbo pri njih. Kapiteljski vikar Franc Kek je že nadaljeval poštvrtovano zavez za njegovo versko tolazbo in mu prinesel knjig, ki jih je Andrej med pogovori z gosti prelistaval in po malem prečital kaj stavek tu in tam.

Golmajerjeva pri Andreju

Večer je od pol 19 pa do 21. je bil vikar ves čas pri njem, seveda tudi sam. Tudi gostje pijejo in se mirno z obsojenem pogovarjajo o vsakdanjih stvarih. Tudi brat Tone je pri njem in ob pol 22 pride svojega nekdanjega ljubimca obiskat tudi vsa objektna Marija Golmajerjeva. Dal ji je tudi slaščic, a ona ga je ogovorila:

»Oprost mi in lepo te prosim, povej prav po pravici, da nisem kriva!« Jokajoči Mariji je Andrej samo rezko odgovoril: »Jaz že vem, kakor tudi ti veš, kako je bilo sva skupaj prenočevala, a nosili so nam jesti in prigovarjali, če bi tega ne bilo, bi ne prišel na vešalih.«

Ona je neprestano jokala in mu očita-

la, da je ni pustil pri miru ter jo je nagovarjal. Če je ne bi nagovarjal, bi nič ne bilo, a bala se je, da se bo maščeval tudi še čez 10 let.

Do polnoči je sedela tik njega, a on je postal zelo vesel in celo šaljiv ter je naprosil svoje goste, naj ga pusti samega s prijateljico. Niso mu ustregli. Brat France pa je bil ogorčen, če: »Tvoja je krivida!« Andrej pa ga je ostro zavrnil: »Molči, ker ne veš, kako je bilo!«

Stražnik je rekel, da mu ni žal umreti, a smilijo se mu starši. Z bratom Tone netom sta se posvetovala, kaj naj Tone dela dolga leta v mariborskih jedah, nato pa je Andrej odgovoril:

»Izudi se za slikarja!«

Tone je pretehtal nasvet in odvrnih: »Bom že videl, kaj bo!«

Andrej in Anton Mali ter Marija Golmajerjeva pred sodiščem.

Ko so Golmajerjevo opomnili, da mora na joka zaradi ljubezni, je to pritrider. Prav odločno je Andrej Tonetu izjavil:

da je sam res vse pripravil, drugače je pa nedolžen. Mlašji brat ni mogel več vzdržati, postal mu je slab, da se je moral posloviti in je šel spati v hotel.

O polnoči se je vsa v solzah postovila tudi Golmajerjeva. On pa ves čas ni potolil solze in je bil neprestano skoraj polnoma hladen in neobčutljiv.

Maša v jetniški celici

Ob pol 5. uri zjutraj je bila maša v jetniški kapelici. V prvi klopi je pobozo klečal Andrej brez verig na nogah, v drugi klopi nekaj in nečakinja ter brat Golmajerjeve, v tretji brat Tone. Vsi so počasno sledili opravlju in med mašo je vikar Kek obhajal Andreja, nečakinjo in nečakinja ter tudi brata Tone. Ob 5/4 na 5 je bila maša končana in takoj so šli vse v celico, kjer so sedli in se mirno pogovarjali.

Čas se bliža ...

Paznik je opozoril, da se bliža čas. Objeli so se in pojavili v solzah, edino Andrej je bil brez solz, pač pa pretreseu. Tone je jokal na ves glas in ves trepetal. Zapustili so obsojenca in Andrej je mirno čakal, ko je vstopil vikar z upravnikom jetniščice Barbicem. Njega je Andrej prosil za cigareto in jo takoj prizgal ter nato izplil tri kozarce vina, ki mu jih je natočil duhovnik. V rokah je Andrej držal krizec, ki so mu ga prinesli z doma,

da ga vzame s seboj v grob.

Paznik mu je krizec moral vzeti iz rok, ko ga je uklenil, vendar pa je pazil nešel krizec ves čas poleg Andreja. Že ko je bil uklenjen, je Andrej zadnjic potegnil iz cigarete. Pri slovesu je Andrej brata se prosil, naj bo dober s starši in naj ne bo nervozem ter naj se ne razburja, če bodo zaradi starosti in nesreče nervozni.

Krepko je stopil na dvorišče

Mirno se je na hodniku poslovil Andrej od upravnika Barbice in ga prosil: »Odpuščite mi, če sem vam kaj žalega storil. Zbogom!«

Oprost mi in lepo te prosim, povej prav po pravici, da nisem kriva!«

Jokajoči Mariji je Andrej samo rezko odgovoril: »Jaz že vem, kakor tudi ti veš, kako je bilo sva skupaj prenočevala, a nosili so nam jesti in prigovarjali, če bi tega ne bilo, bi ne prišel na vešalih.«

Ona je neprestano jokala in mu očita-

Pred vešali

Temačno je bilo se in zlate narcise še niso odpire vsojega solčnega zlata. Le ptički že prepevajo in novomeški petelinji pojo osmrtnico. Le malo jih hiti v sodno poslopje in trdo rožljajo kličući za prihajajočimi. V kotu poleg dvorišča stope vešala, kakih šest korakov od kola s kavljem pa stope izviri organi: najmlajši sončni sreskega sodišča s. o. s. Jože Pranjelj, poleg njega državni tožilec dr. Davorin Rus, nadalje sodni pristav Vatroslav Tratnik kot zapisnikar, primar dr Ignac Pavlič in poveljnik orožniške čete major Gligorij Živkovč, za njim pa orožniki, a daleč v drugem kotu prav male skupina sodnih uradnikov.

Ze je stopil na dvorišče obsojenec krepko in z jasnim obrazom brez najmanjše bledosti, a na njegovi levici duhovni tolaznik g. Kek v koretiju in v zojiljasto štole ter s križem v roki, zadaj pa dva pažnika. Andrej se je morda celo zredil v zaporu in prav dobro mu pristaja lepa lovška obleka. Sorodnikov ni med gledalcem, ker jih prevede boli srce. Pač pa se z objokanimi očmi točni sprehaajo po mestnih ulicah blizu sodnega poslopja. Počasi pride več železnarjev in prav malo drugih radovednežev, med njimi tudi nekaj žensk, ki od daleč gledajo proti velikemu poslopju. Tu in tam se odpre okno in razkušano žensko gavo, a visoko gori v strehi kapiteljskega zvonika se vidi skozi linico radovedne glave, prav tako pa nekaj glav pokuka tudi spodaj v linah. Natanko na dvorišču z viličnimi vidijo gledalci z zvonika.

»Izvršite svoje dolžnost!«

Izvršilec smrte kazni je ves čru z visokim cilindrom na glavi in z belimi usnjennimi rokavicami na rokah. Naglo se obrne Andrej proti sodniku, ki mu suho reče:

»Andrej, nad vami se sedja izvrši smrtna kazni! — nato pa k izvršilcu smrtna kazni: »Izvršite svojo dolžnost!«

Andrej se premakne in jašno spregovori: »Prosim gospod sodnik, da daste v časopise, da tisti umorov, ki so me jih še obdelali, nisem zakrivil jaz, da ne bodo moji sorodniki zaradi tega trplili!«

V dveh minutah je bilo končano

Izvršilec smrte kazni je obsojenca sprejel točno ob 5.32 in čez 2 minute je bilo vse gotovo. V hipu je Andrej vrgel okrog vrta vrv ter jo zadrgnil ter ga s pomocnikom dvignil, da je lahko vrv šla čen kaževel. Podnobljci je odletela, nakar je krvnik še prijel z obema rokama Andreja za glavo, da se je čui zamolkel pok. In že je imel Andrej bel robec čez obraz. Paznik je naglo odpel verižico na rokah na čez nekaj minut je popolnoma mirnega Andreja sprejetel še rahel drget. Pomočnik je že poprej razgljal Andrejeva prsa in primari dr. Pavlič je nanje naslonil svojo slušalko ter čez 11 in pol minute prijavil sodnikom smrtni.

Dragutin Hart se je vzvral, siekel na glogovice in jih vrgel mrtvemu pod noge, rekoč: »Nisem kriv tvoje smrti!« Nato pa se je odkril in poklonil predsedniku z besedami: »Pravil je udovoljeno — (pravici je zadoščeno)!«

Andrej se je poslovil

Ko so Andreju zopet odkrili obraz, je bil ves bleč in spuščen. Zdravnik je še naročil upravnici jetnišnice Barbice, naj truplo vesi po ure, nato so pa truplo ob 6.15 položili v preprosto crno krsto, ki jo je miroški oglednik Ivan Bruder odpeljal na malem voziku na dve kolesih v mrtvačno na starem pokopališču.

Gledalci so bili prepadeni in se so komaj zavedali, da je že vse pri kraju. Vsi so pa poudarjali human način usmrtnitve in silno spremestnost izvršilca. Nikdo ni mogel videti vseh kretenj, tako naglo je bil strašen prikaz končan.

Truplo so položili v mrtvačnico na staren pokopališču zaradi dogovora o pokopu, ker so sorodniki izrazili željo, da bi imel Andrej pogreb.

Vse mesto je pretreseno, vendar pa tiko in tudi izvršilec smrte kazni se je s posmocnikom že s prvim vlakom ob 10. preko Karlovca odpeljal v Sarajevo.

Na novem pokopališču čaka odprt grob. Pravica je maščevala Amalijo Anžlovarjevo. Andrej se je poslovil udano v boga in spokorjen.

Stavisky, Kreuger & Co

Senzacionalna razkritja londonske policije — Stavisky je bil skupno s Kreugerm vodja svetovne tihotapske organizacije

London, 11. aprila. p. Londonska policija vodi neodvisno od pariških oblasti obsežno preiskavo o afersu Staviskoga, ker se izkazalo, da je imel Stavisky svoje zavzemanke tudi v Angliji. Odkritje velike poslopje v trdu rožljajo kličući za prihajajočimi. V kotu poleg dvorišča stope vešala, kakih šest korakov od kola s kavljem pa stope izviri organi: najmlajši sončni sreskega sodišča s. o. s. Jože Pranjelj, poleg njega državni tožilec dr. Davorin Rus, nadalje sodni pristav Vatroslav Tratnik kot zapisnikar, primar dr Ignac Pavlič in poveljnik orožniške čete major Gligorij Živkovč, za njim pa orožniki, a daleč v drugem kotu prav male skupina sodnih uradnikov.

Današnji »Daily Mail« objavlja v zvezi s tem senzacionalno poročilo o najnovnejših domnevneh policije. Po raznih ugotovitvah te organizacije je živel v Evropi toda prizadevanje vseh evropskih policij, da bi ga izsledile, so bila doslej zmanj. Londonska policija je sedaj preprica, da je bil vrhovni vodja te organizacije sloviti golij Kreuger, ki je, kakor znano, lanskot letu izvršil samomor, ko so mu prišli na sled, njegov glavni pomočnik pa je bil, kar vse kaže, Stavisky. Izgleda pa, da so v to afero zapletene mnoge ugledne osebe ne samo v Franciji, marveč po vsem svetu. Danes je Stavisky aktivno sodeloval pri poizvedbi velike francoske potniške parničke Georges Philippe. Razen tega imel Londonska policija, da je prisla po večletnem prizadevanju naposred na sled svetovni organizaciji, ki se je vodila s tihotapskim v prodajo opojnih drog po vsem svetu. Ta organizacija je imela svoje podružnice ne samo v Angliji in Franciji.

- JUTRI PREMIERA
največjega sportnega vefilmata

Maratonski tekači

ELITNI KINO MATICA
Telefon 21-24

BIGITA HELM
kot idealna sportistka, zdrave lepote, plavalka in rekorderka!
Sodelujejo:
Trude von Molo
Hans Brausewetter
Paul Hartmann
Viktor de Kowa
Urška Grabley

DNEVNE VESTI

— Jugosloveni novinarji v Nemčiji, na pobudo gospodarskih organizacij je nemška vlada sklenila povabiti 20 jugoslovenskih novinarjev na ekskurzijo po Nemčiji. Družba za zračni promet »Luft Hansa« poslje v Beograd aeroplani »Hindenburg«, s katerim odpotujejo naši novinarji v Nemčijo. »Hindenburg« je največji nemški aeroplani. Ima štiri motorje in v njem je prostora za 36 potnikov. Aeroplani bo na razpolago jugoslovenskim novinarjem včasih njihovega bivanja v Nemčiji. Program predvideva pregled vseh važnejših središč nemške industrije. Na programu je tudi vožnja s »Zepplinom« na tračnicah od Hamburga do Berlina. Ta motorni vlak spada med najhitrejše na svetu. Organizacija poseta jugoslovenskih novinarjev v Nemčiji je poverjena predstavniku nemške industrije in bivšemu jugoslovenskemu honorarnemu konzulu v Berlinu dr. Hahnmu in dr. Heinholdu, ki sta si pridobili največ zaslug za to ekskurzijo. Aeroplani »Hindenburg« prispe v Beograd 26. t. m., 29. t. m. bi pa krenil z našimi novinarji nazaj v Nemčijo.

— Izpit za poubljenene inženirje iz gradbenih strok sta položila v Beogradu g. inž. Milan Gjud in g. inž. Henrik Pardubsky. Čestitamo!

— Nasli delegati na kongresu československih gasilcev. Kongres československih gasilcev, ki bo 19., 20., 21. maja v Opavici, bodo prisostvovali tudi delegati Gasilske zveze kraljevine Jugoslavije, in sicer starešina Josip Turk, podstarešini dr. Mirklo Klešč in dr. Markovič ter gasilski inspektor Ilja Pintar.

— Kongres računskih uradnikov, že večer smo kratko poročali, da bo od 23. do 26. maja v Splitu kongres računskih uradnikov. Udeleženci bodo imeli priliko spoznati splitske kulturne in gospodarske ustanove, pa tudi okolico. S posebnim partnerom se odpeljejo v Trogir, Makarsko in Hvar. Ker bo kongres zaključen v soboto pred pravoslavnimi binkasti, ostanejo mnogi udeleženci čez praznike v Splitu, nekateri se pa odpeljejo v Dubrovnik. Računski uradniki v Splitu bodo poskrbeli za čim lepši sprejem svojih stanovskih tovarišev.

— Iz zdravniške službe. V imeniku zdravniške zbornice za dravsko banovino sta bila vpisana zdravniki v Ljubljani dr. Boris Kunc in dr. Zdravnik v Mariboru dr. Milko Bedjančić.

— Razpisane zdravniške službe. Oblastna uprava bolniškega fonda pri direkciji državnih zdravnic v Ljubljani razpisuje službo honorarnega prometnega zdravnika s sedežem v žalcu, Maribor za rajon I. in v Karlovcu. Prošnje je treba vložiti do 21. t. m. na upravo fonda. Podrobnosti načrtovanja so razvidne iz »Službenega lista« št. 29 z dne 11. t. m.

— Razid društva Osrednje društvo nizjih poštih in brzjavnih uslužbenec, krajnja skupina v Ljubljani, se je po sklepnu občnega zboru razšlo.

— Iz »Službenega lista«, »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 29 z dne 11. t. m. objavlja uredbo, s katero se izpreminja in dopoljuje uredba o spojiti občin v dravski banovini in dolgoč do občinam sedeži, uredbo, s katero se izpoljuje in dopoljuje uredba o spojiti občin v dravski banovini, v kolikor se nanaša na sreže dolnjedavalci, krški in novomeški ter se določajo občinam sedeži, razglas o razpisu novih volitev občinskega odbora. Metlika okotica, objave banske uprave o pobiranju občinskih troškarin v letu 1934 in popravek v banovinskem proračunu drav. banovine za leto 1934/35.

— Naležljive bolezni v dravski banovini. Od 15. do 31. marca je bilo v dravski banovini 35 primerov skratine, 53 ošpic, 10 dušljivega kašala, 7 otročicne vročice (smrten 1), 88 davice (smrten 1), 507 vnetja priusne slinovke, 11 Sena, 33 hriape, 35 skratinke, 3 tifuznih bolezni, 3 otrpnjenja tilnika, 1 griže in 1 naležljivega vnetja možganov.

— Na velike svečanosti v Skopiju se odpeljajo delegati iz Ljubljane 13. t. m. ob 9. z viakom št. 3 in prispo v Beograd ob 20.25.

— Nov aeroplanski »Aeroput«. V Beograd je priletel v soboto nov aeroplanski »Spartan« s tremi motorji, vsak po 120 HP. Ta aeroplanski letal na progi Beograd-Zagreb. V kratek bo krščen in dobri ime »Sušak«. Novi aeroplanski je enak »Ljubljani«, ki leta od lani na progi Ljubljana-Zagreb.

— Pojasnilo o takširanju računov. Glede takširanja računov je izdal davnin oddelek finančnega ministrstva, tole pojasnilo: 1. trgovska pisma, ki se z nimi potrebuje prejem podpisane mnenje ali vratjanja blaga, niso podvrženi takširanju niti v primeru, če tako pisno poleg tega potrdila obsegajoči pravno opravilo, v katerem primenu bi se moralna piščati taksa za odgovarjajoče pravno opravilo; 2. v malih trgovinah in kioskih, kakor tudi po stojnicah na trgu, ni obvezno, da se v računih, poročilih in temu podobno izpisuje tudi blago, neophodno pa je, da se zabeleži znesek nakupa in datum naročila ter da se po znaku izda to pismeno z odgovarjajočo taksonom znamko iz št. 34 takse tarife, toda s tem, da mora biti v takih primerih to pismeno potrdilo vedno takširano. Ce pa v takih trgovinah zaradi obilice poslov niso zabeleženi niti znaki, se mora za take nakupe izdati neizpolnjeno potrdilo, toda vedno s taksonom znamko za 1 Din. Pri vsakem takem pismu mora biti žig dotižnega prodajalca ali trgovine in pismo se mora pri izročitvi kupcu odnosno konzumentu uneti na ta način, da ga prodajalec na enem kraju odtrga, toda ne am, ker je prilepljena takena znamka. V

— Mačke in psi izgrizi novorojenčka na gnojnicu. V vasi Savršak blizu Šmaribora je 4letna Terezija Delak, božjanska reva, tipičen kretan, zakrivila v živalski bebasti gnusen zločin. Na gnojnici je porodila in pustila ubogega otročka tam, da so ga mačke in psi izgrizi. Za četa je Terezija osmnila 18letnega sosedovega fanta Janka Belaka, ki pa za žive in mrtve trdi, da to ni res.

Iz Ljubljane

— Iž živilski trg dohiva počasi letni značaj. Cedadja ved je letašča zelenjava, cedanje manj pa pridelkov lanskega leta. Razen kolerabe in krompirja, drugih pridelkov lanskega leta ni mnogo. Na zelenjadnem trgu prevladujejo salate najljepših vrst. Trnovčanke prodajajo že glavljato salato domačega pridelka. Največ je še vedno motovilka, ki ga prodaja po dinarju merico kot radič, špinat in berivka je po 1.50 Din. Branjevec na zelenjadnem trgu so bili dobro začelo salate, ki je še vedno po 10 Din kg, a prodajajo res lepo. Za jabolka se skoraj več nihče ne zmeni, ker so pa predraga in ne ved dobro ohranjena. Pomlad je, zato je na trgu skoraj več cvetja kot živil. Zlasti okoliških otrok s cvetjem je cela armada. Včasih so prodajali cvetje samo pri živilnjem mostu, zdaj se pa vrste prodajalcij tudi vdolž mesarskih stojnic v dolgi vrsti. Prodajajo že šmarince med raznim pomladnim cvetjem. Jajca so zopet poceni kot so bila pred veliko nočjo, in sicer so jih danes prodajali 20 do 24 komadov za 10 Din. Prodajali so tudi že prve piške, ki so pa tako drage, kot da so iz zlata, par je namreč 40 Din, torej en založaj 20 Din. Vendar je med meščani tu dovolj prijateljev dragih pišk, zato se ne bodo pocenile, dokler jih ne bo več. Pravil sejem je bil danes na Sv. Petru nasipu, kamor so pripeljali kmetje toliko krompirja, da je bil prostran nasip skoraj pretesen. Napovedi jeseni, da spomadi ne bo krompirja se torej niso splnilne. Najlepši krompir so danes prodajali po 80 par kg. Najbolj so ga kupovali kmetje za seme, vendar so se tudi meščani nekoliko zanimali za.

— Iž živilski trgu v Ljubljani. Grška vlada je odredila, da bo Gršija v posredni skupini oficijelno zastopana na XIV. ljubljanskem spomladanskem veselju, ki bo od 30. maja do 10. junija. To je prvič, da bo Gršija oficijelno razstavljala svoje proizvode na tujem veselju. Organizacija te razstave je prevzel grško ministrstvo za narodno gospodarstvo v zvezi z upravo Solunskega veselja in sodelovanjem jugoslovenske trgovske in industrijske zbornice v Solunu. O grški razstavi na letošnjem spomladanskem veselju bomo podrobneje še poročali.

— 4. številka revije »Gospodinjat« je izšla te dan in prinaša sledič vsebino: Uvodni članek »Naši tečaji izpod peresa«, vsebina načelnice Vlke Kraigherjeve, nadaljevanje zdravstvenega članka dr. A. Šimečeve »Skodljivosti gospodinjskega poklicanja, ing. arch. Drago Falu» »Opločevanje stanic«, Fr. Vardijs »opravila gospodinje na vrto in pri domačih živalicah«, dipl. agron. A. Jammik »Gospodinje, odločujte same v gospodinjstvu! Praktično-poučni članki: »Teста in zmesic, Pletene jopic, Tržna poročila, Jadičniki in Recepti izpolnjenje list«. — V društvenih vstehh prinaša »Gospodinjat« poročila o delu in gibancu naših gospodinj, o sestankih tečajkih in bodočih kuharskih in živilnih tečajih, ekskurzijah, predavanjih itd. Posebej je rubrika »Gospodinjska posvetovalnica«, kjer dober narotnički odgovore na stavljenja vprašanja. — Uprava liste je v Prečni ulici 2, I. nad. letna naročnina znaša 25 Din.

— Iž živilski trgu v Ljubljani. Živilski cestni so prvi pravati problem viške občine. Ko so jih pred leti kanalizirali, so prekopali skoraj vso Rožno dolino, denarja pa ni bilo že za urejanje cest. Cestisti so zravnali le začetno, na temeljito popravilo pa ne morejo še vedno mleti. Vendar zdaj opravljajo večno cestno delo, znižajoče cestiste. Večno poti ob strelišču, da bo omiljen naklon drugih cest, ki so prikujučene na Večno pot. V zvezzi s tem morajo nekoliko znižati tudi cesto, ki drži ob Večno poti pod hribom proti Čardinu in hkrati kanalizirajo cesto.

— Iž Podporni društvo drahin in banovinskih uslužencev dravske banovine ima avto izredni občni zbor v soboto dne 28. aprila t. l. ob 19. uri 30 min. v gostilni Birk Josip, Borčnikov trg št. 2 v Ljubljani. Dnevnih red: 1. Dolocitev sprejemnih pogojev in višine prispevkov za osebe, staru nad 45 let (§ 4 državnih pravil). 2. Ustanovitev zadruge »Počitniški dom«. V sklopu zadruge nositi bo vršil pol ure poznejno izlotam z istim dnevnim redom nov izredni občni zbor, ki bo sklepal veljavno ne glede na število prisotnih članov.

— Iž Občni zbor »Gospodinjat«, v izobraževalnem društvu za dverski okrajek se vrsti danes ob 20. uri v gostilni Birk na Borčnikovem trgu. Vabljeni vsi člani.

— Iž Društvo zasebnih in avtonomih načeljenec v Ljubljani bo imelo svoj redni letni občni zbor dne 24. aprila 1934 ob 20. uri v dvorani Okrožnega urada. Člani prejemajo vabilo. Odbor.

— Iž Združenje brivcev, frizerjev, lastjarjev, manikerjev in kozmetikov v Ljubljani uljudno opozarja: cenjeno občinstvo, da bodo glasom sklepa občnega zabora vsi brivski in frizerski lokali v Ljubljani od 15. aprila dalje ob nevedenih zaprti.

— Iž »Dama na slabem glasuc«, izvrsna in zabavna veseljora, se ponavlja v Šentjakobskem gledališču v soboto dne 14. in nedelje 15. t. m. ob 20.15. Veseljora je izvrstno načinjena in je prvič lepo izvedena. Vsi posetniki so se pri predstavi od sreca načemali. Glavne vloge igrajo ga: Ervin Wirscher-Petrovičeva, g. Košak in g. Karus. Režijo vodi g. Miran Petrovič. Ker sta bili obe doseganj predstavi razprodani in je bil pri večerni blagajni velik naval, prisimo cenjeno občinstvo, da si že v predprodaji kupi vstopnice. Predprodaja vstopnic ob sobote od 10. do 12. in od 15. do 17. ter eno uro pred predstavo.

— Iž Udrženje jugoslovenskih inženirjev in arhitektov, sekcija Ljubljana, vabi članstvo in vse, ki se zanimajo, na predavanje, ki ga prirede Klub elektroinženirjev v Šentjakobskem gledališču v soboto dne 12. t. m. ob 20. uri v državljanskem lokalnu U. J. I. A., Kongresni trg 1-II. Predava g. inž. Drago Matanovich o problemih gospodarnosti električne razsvetljave.

— Iž Za gradbeni fond univerzitetne knjižnice v Ljubljani je poklonil podpredsednik apelacijskega sodišča g. dr. Alojzij Gradnik 1000 Din.

— Iž Posledice pomljevanja boste lahko videli od petka dalje ob pol 3. uri popoldne v smeholnem filmu »Mladost je sladka«, kjer nastope kar osem zaljubljencev občinstva. Ti so slavni komik Hans Moser, Fritz Schulz, Georg Aleksander, Paul Hörbiger, Trude Berliner, Ida Wüst, Adela Sandrock in Kurt Wespemann. Film je pol zelo komplikiranih zapletljivosti, načinjnih pa tudi ugodnih posledic sredstev za pomljevanje, dobitivost, humorja in tudi lepih poprovev in se bo predvajjal v prostorijah Elitnega kluba v Ljubljani.

— Iž Za gradbeni fond univerzitetne knjižnice v Ljubljani je poklonil podpred-

sednik apelacijskega sodišča g. dr. Alojzij Gradnik 1000 Din.

— Iž Opereta »Studentje smo« na Sokolskem odru. V nedeljo zvečer ob 20. uri vprzori tukajšnje sokolske gledališče za pravstveno tekmo SK Amater in SK Řetje.

Tako spometa tekme je prislo do nežljega incidenta, ko je neki igralec zavrnjal zgoraj po nesreči neki 60letni ženski v glavo, ki je razkaden s skočila v igralca ter mu raztrzala srce. Radi tega je nastalo med občinstvom pa tudi med igralci razburjenje, ki se je končalo s tem, da so določeno žensko in enega igralca z latjimi poskodbami odstranili z igrišča. Nato se je tekmo mirno nadaljevala. Tudi na tem igrišču je bil teren zelo premoten, zato se o kaki lepi igri ne more govoriti. Tekma je končala neodločeno v prvem in drugem polčasu, in sicer 0:0, kar je redkost tudi v Trbovljah.

Iz Celja

— Iž Redna seja celjskega občinskega sveta bo v petek dne 20. t. m. Na dnevnem redu bodo poročila odsekov.

— Iž Pod skriljem celjskega podpredsednika UROIR bo v pondeljek dne 16. t. m. ob 19.15 v Oficijskem domu v Celju predavanje za rezervne oficirje. Udeležba je obvezna za vse rezervne oficirje.

— Iž Občinska organizacija JNS za Žalec bo imela redni občni zbor v Šentjakob dne 12. t. m. ob 20. v zaledki narodni žoli. Poročali bodo gg. narodni poslanec Ivan Prekorč, predsednik sreke organizacije JNS dr. Ernest Kalan in greski veterinarski referent Maksim Štrih. Člani so vabljeni, da se udeležijo občnega zabora polnočevlino.

— Iž Nesreča pri načaganju hmeljev. V pondeljek dne 9. t. m. je 26letni krojč Anton Doler na Železnom pri Veliki Pirešici načaganjal hmeljev na voz. Nenadno pa so se hmeljev zrušile z voza na Dolerja in mu zlomile desno nogo. Dolerja so preprečili v celjsko bolnico.

Iz Maribora

— Iž Borza dela v marecu. Ob koncu preteklega meseča je imela Borza dela v evidenci 1096 brezposelnih in sicer 889 moških in 207 žensk. Za podporo je bilo v preteklem meseču izdanih 17.17 Din. Živahnna brezposelna sezona je povzročila, da je število brezposelnih znatno padlo.

— Iž Epileptičen napad je dobila v ponедeljek popoldne 27letna zasebnična Ljudmila Ambroševa in se nezavestna zgrudila pred franciškansko cerkvijo. Ker je nimočno niso mogli obuditi k zavesti, so poklicali reševalce, ki so Ljudmilo prepeljali v bolnico.

— Iž Bitka pred cerkvijo. Na velikonočni zasedbi v Šentjakobskem gledališču so prišli fančki predstavniki in živilski pretaklji. Fančki so v cerkev pri Sv. Rupertu. Tam je bilo tudi vse domači fantov, med njimi tudi 19letni Jože R. iz Žirkurjev. Ko so ti vidieli fance iz sosednje vasi, so potegnili samokrese in padlo je kakih 20 strelov. Jože R. se je približal Francu Benku in ustrelil nani z vojaške puške. Krogle se je Francu zarila v koleno in prebilna kost. Poškoda je bila smrtno nevarna, ker mu je le tekočina operacija rešila življenje. Ostali fantje so k

Pomson du Terrail

40

Zdravnikova tajna

Roman

Končno si dovoljujem spoštljivo priporočiti, da je bilo v procesu proti Maubertu ugotovljeno, da puške, s katero je morilec ustrelil lorda, nikjer niso našli.

Na drugi strani pa lahko trdim, da je imel smolar Caraval pred tragično smrto mojega bratranca dvocevko kalibra dvanaest narejeno v orožarni Garrigny v Bayonne.

Dobro bi bilo vprašati Caravala, kaj se je s to puško storil.

Bil bi vam, gospod državni tožilec, osebno zelo hvalezen, če bi me seznanili z onim svojim namestnikom, ki mu je bila poverjena preiskava v zadevi umora mojega bratranca.

Z izrazij najodličnejšega spoštovanja Williams Disbury.

Sir Williams je odpodal to pismo, potem se je pa izprehajal v okolici gradu in vrnil se je šele opoldne, ko je sir John že sedel za mizo.

Mornariški kadet je bil miren.

— No, bratranec, kaj mislite storiti? — ga je vprašal sir Williams.

— To, kar storite sami, — je odgovoril sir John.

— Upam, da si ne domisljujete, da sva tu že doma.

— Seveda ne.

— Odvisno je pa samo od vas, da ostanete tu.

— Kaj poveste!

— Zakaj se ne ravnate po nasvetu lorda Helmutha?

— Neusmiljeno se šalite, bratranec, ko mi namigavate, da bi se mogel oženiti z ljubico lorda Helmutha.

— Priznajte, da ste bili še davi zaljubljeni v njo!

— Priznam!

Sir Williams je položil svojemu bratrancu roko na glavo, rekoč:

— Dragi bratranec, ali hočete biti iskren?

— Saj sem, — je odgovoril sir John.

— Mladi ste, premoženja nimate, Jeanne je lepa, lord Helmuth je mrtev... Imeli bi lepo ženino lepo premoženje. V Angliji bi nihče ne slutil, kdo je vaša žena... Toda...

— Toda? — je ponovil sir Happer v zadregi.

— Toda zdaj oklevate, ker sem zasejal v vašo dušo groznen sum, ker sem vam dejal, da je ta drobna ročica, ki ste jo hoteli poljubljati, morda oškropljena s krvjo lorda Helmutha.

Sir John je nervozno zamahnil z roko.

— Res je, kar pravite, in kakor videte, sem bil iskren.

— To mi uga.

— Ali hočete biti tudi vi iskreni?

— O tem ne smete dvomiti!

— In če bi zahteval od vas prisočko?

— Jo prav rad izrečem.

— No, prisočite mi, da ste preprčani o tem, kar trdite, — je dejal John Happer resno.

— Dragi bratranec, — je odgovoril sir Williams in dvignil roko: — Prisegam vam na svojo čast in vest, da nisem samo trdno prepričan, da sta dala Caraval in njegova hči umoriti lorda Helmutha, temveč da imam v rokah tudi dokaze.

— Dokaze!

— Da, toda dovolite, da jih zaenkrat ohranim še zase!

In sir Williams je znova prikel prestrašenega bratranca za roko, rekoč:

— Zdaj imam pa tudi jaz pravico zahtevati od vas prisočko.

— Govorite!

— Prišezite mi, da ne boste izdali, kar sem vam povedal.

— Prišezam, da bom molčal, — je odgovoril sir John Happer.

Komaj je izgovoril te besede, so se odprla vrata in na pragu se je pojavila ženska postava.

— Bila je Jeanne.

Dejali smo že, da je šla Jeanne nevarnosti nasproti.

Bila je takoj lepa, da se sir Happer ni mogel ubraniti občudovanja. Jeanne je opazila njegov pogled in trdno je bila prepričana o svoji zmagi.

Mirno je stopila k plemičemu, ki sta vstala in jo hladno pozdravila.

Jeanne je gladko govorila angleško.

— Gospoda, — je dejala, — vidim, da sta me pričakovala.

— Nikakor ne, — je odgovoril sir Williams hladno, dočim je sir John posvel oči.

— Vendar pa priznata, — je nadalevala Jeanne, da se ubogemu kmečkemu dekletu, kakor sem jaz, niti sanjam no o tako ogromnem premoženju in da moram čutiti v sebi toliko časti, da dedično po lordu Helmuthu odklonim. Prosim vaju torej gospoda, da ne ugovarjata oporoki, temveč jo raztrgata in prevzemata sama to, kar vama pripada. Prosim vaju samo, da se usmilita mojega očeta in mu priznata skromno pokojnino, da na staru leta ne bo trpel pomanjkanja. Z očetom se vrneva v rojstni kraj in nikoli več ne bosta slišala niti besedice o nama.

Te besede je izgovorila z drhečim glasom, ki je segel siru Johnu v srce. Že je hotel stopiti k nji, pa ga je sir Williams zadržal s pogledom.

Jeanne je zadrhtela. Računalna je s tem, da ji pade sir John k nogam in poreče:

— Ali hočete deliti z menoj premoženje, ki ga nameva vracate?

— Gospodična, — je odgovoril sir Williams, — lahko odklonite premoženje lorda Helmutha, toda midva nimava namena sprejeti ga. Lahko ga razdelite siromakom.

— Oh, saj res, — je odgovorila, — kajti nočem, da bi dejali, da...

— Saj sploh ničesar ne trdim, — je dejal sir Williams hladno.

— Vendar ste pa davi... Bilo je kakor da bi... je zajecjalca Jeanne, ki jo je že zapuščala hladnokrvnost.

— O, — je dejal sir Williams.

— to je bila samo žala, bila je neokusna, priznam, in prav rad jo vzamem nazaj.

Jeanne se je zbgano ozrla na sira Johna. Samo njemu je še zaupala. Toda sir John je zopet povezel oči.

Jeanne je znova zadrhtela. Toda takoj si je zopet opomogla, pozdravila je mlada plemiča in se obrnila ponosno dvignjene glave k vratom, rekoč:

— Storila sem svojo dolžnost, na svidenje, gospoda!

XXIV.

Jeanne Caravalova je odšla ponosno dvignjene glave naravnost v očetovo hišico. Oče je ležal v kotu in smrčal. Niti topovski strel bi ga ne bil zdramil iz globokega sna.

Dekla je bila v kuhinji. Z njeno pomočjo je Jeanne odnesla očeta v spalnico in ga položila na posteljo.

Potem je pa tudi ona legla k počitku. Ko se je prebudila, je bil že dan. Caraval je sedeł na klopi pred hišico in mirno puhal dim iz pipe.

Jeanne je stopila k njemu. Oče je bil miren in celo smehl se je.

— No, gospa vojvodinja, — je dejal ponosno, — zdaj se bova pa že lahko preselila v grad.

Jeanne ga je začudeno pogledala, rekoč:

— Nekam mirni se mi zdite, oče.

— Zakaj bi pa ne bil?

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—